

Junior Achievement Georgia

გადასახადების დეკლარირებამდე სამი დღე

„Georgian Wave Technologies“-ში

ქეისის ავტორები: ეკა გეგეშიძე და ტატინა ბერიძე

რედაქტორი: გიორგი ჭილაძე

პროექტი: აღმშენებლობა სოციალური მეწარმეობით

აქსელერატორ_X | სოციალური მეწარმეობის პროგრამა

აქსელერაციის პროგრამის, ეს სასწავლო მასალა, მომზადდა ევროკავშირის ფინანსური დახმარებით. ამ დოკუმენტის შინაარსი მთლიანად „Junior Achievement Georgia“-ს პასუხისმგებლობაა და არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჩაითვალოს ევროკავშირის პოზიციის ამსახველად.

2025

ქეისის გამოყენების წესი

ეს ქეისი შექმნილია საკლასო განხილვისთვის. სტუდენტური ნაწილი განზრახ არ შეიცავს საბოლოო პასუხებს: მკითხველმა უნდა განსაზღვროს რომელი ფაქტი იწვევს ქართულ ვალდებულებას, რომელი - უცხო ქვეყნის საკითხს, და რომელი დოკუმენტია საჭირო პოზიციის დასაცავად. ქეისის ბოლოს მოცემულია სასწავლო მითითებები მასწავლებლისთვის.

სასწავლო შეზღუდვა: მასალა არ არის ინდივიდუალური საგადასახადო ან იურიდიული კონსულტაცია. რეალურ ოპერაციაში ხელშეკრულება, ინვოისი, გადახდის დრო, მომსახურების ფაქტობრივი შესრულება და კონტრაგენტის სტატუსი ცალ-ცალკე უნდა შემოწმდეს.

სასწავლო მიზნები

- ✓ არარეზიდენტისთვის გადახდისას შემოსავლის წყაროსა და წყაროსთან დაკავების ერთმანეთისგან გამიჯვნა;
- ✓ საერთაშორისო შეთანხმების, შიდა საგადასახადო კოდექსისა და დოკუმენტური პროცედურის სწორი თანმიმდევრობით გამოყენება;
- ✓ მომსახურების ადგილისა და უკუდაბეგვრის დღ-ის განსაზღვრა, მათ შორის არარეგისტრირებული მიმღებისთვის;
- ✓ მუდმივი დაწესებულებისა და დღ-ის ფიქსირებული დაწესებულების განსხვავების ამოცნობა;
- ✓ ხელზე შეთანხმებული ხელფასის gross-up, დაგროვებითი პენსიისა და მცირე ბიზნესის გადასახადის გამოთვლა;
- ✓ ელექტრონული B2C გაყიდვების ქართული დღ-ის ზღვრიდან ევროკავშირის OSS-მდე მიყოლა.

ნაწილი I - ქეისი

სამი დღე ვადამდე

2026 წლის 12 მაისს, სამშაბათს, საღამოს ათის ათ წუთზე, ქეთი ჯერ კიდევ კომპანიის პატარა ოფისში იჯდა. მონიტორის მარცხენა მხარეს შემოსავლების სამსახურის გვერდი ჰქონდა გახსნილი, მარჯვნივ - აპრილის საბანკო ამონაწერი. სამ დღეში უნდა დასრულებულიყო წინა თვის სახელფასო და დღგ-სთან დაკავშირებული ვალდებულებების დეკლარირება. იმავე კვირაში დათოსთან, პირველ ინვესტორთან, უნდა წარედგინათ დაფინანსების შემდეგი ეტაპის გეგმაც.

ქეთი და გელა რამდენიმე თვის წინ მხოლოდ ერთ პროდუქტზე ფიქრობდნენ: გამოცდებისთვის მოსამზადებელი ციფრული პროგრამა, რომელიც აუდიოგაკვეთილებს, სიმულაციებსა და პერსონალიზებულ სავარჯიშოებს აერთიანებდა. ახლა პროდუქტი უკვე ხუთ ქვეყანაში იყიდებოდა, მაგრამ საბუღალტრო ფაილში „საზღვრის გარეშე“ გაყიდვები ერთმანეთისგან სრულიად განსხვავებულ საგადასახადო კითხვებად იქცა.

„ყველაფერი ონლაინ მოხდა - ამიტომ საქართველოში დასაბეგრი არაფერია, არა?“

- გელა, პროდუქტის თანადამფუძნებელი

კომპანიის მოწვეულმა კონსულტანტმა, მარიამმა, საბანკო ამონაწერს გადახედა და ოთხი სიტყვა დაწერა დაფაზე: წყარო, დაკავება, დღგ, დაწესებულება. მისი თქმით, ერთი და იგივე 6 000-ლარიანი გადახდა შეიძლება ერთ ტესტში საქართველოში საერთოდ არ იბეგრებოდეს, მეორე ტესტში კი უკუდაბეგრის დღგ წარმოშვას. საერთაშორისო შეთანხმება პასუხს მხოლოდ მას შემდეგ ცვლიდა, რაც შიდა კანონით შემოსავლის წყარო სწორად განისაზღვრებოდა.

იდეა, კაპიტალი და უფლებები

შპს „Georgian Wave Technologies“ ქეთიმ და გელამ დათოსთან ერთად დააფუძნეს. ქეთი და გელა თითო 40%-ს ფლობდნენ, დათო - 20%-ს. დათომ 10 000 ლარი შეიტანა ფულად; ქეთიმ და გელამ კომპანიას გადასცეს პროგრამის კოდი, სასწავლო ტექსტები, ხმა, დიზაინი და მონაცემთა ბაზის სტრუქტურა. ქეთი დირექტორი გახდა, გადაწყვეტილებებში ხმები კი წილებს მიჰყვებოდა.

სარეგისტრაციო ამონაწერი წესრიგში იყო, მაგრამ IP-ის მიღება-ჩაბარების აქტი მხოლოდ სამუშაო ვერსიად არსებობდა. პროგრამისტს კოდის ნაწილის შექმნაში დახმარება ჰქონდა გაწეული, თუმცა მისი ხელშეკრულება საავტორო უფლებების გადაცემას მკაფიოდ არ აღწერდა. დათომ მოითხოვა, რომ შემდეგ შეხვედრამდე კაპიტალში შეტანილი თანხა შემოსავლისგან გამიჯნულიყო და IP-ის საკუთრების ჯაჭვი დოკუმენტურად გამართულიყო.

ქეისის დაშვება: ქეთი და გელა IP-ს შეიტანენ როგორც დღგ-ის გადამხდელად არარეგისტრირებული ფიზიკური პირები, ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებს გარეთ. თუ ეს დაშვება იცვლება, შენატანის დღგ-ის შედეგიც თავიდან უნდა შეფასდეს.

აპრილის „საზღვრის გარეშე“ თვე

პირველი უცხოური ხარჯი მალაიზიურ XST-ს უკავშირდებოდა. კომპანიამ cloud-hosting-ის პაკეტი აიღო: გამოთვლითი სიმძლავრე, საცავი, bandwidth და ტექნიკური მხარდაჭერა. კონტრაქტი არ აძლევდა პროგრამული კოდის გამოყენების ლიცენზიას, არ ითვალისწინებდა ფიზიკური მოწყობილობის იჯარას და XST-ის თანამშრომლებს საქართველოში მუშაობა არ უწევდათ. აპრილის სერვისის თვის ბოლოს დაინვოისდა და 200 ლარი შესრულების შემდეგ გადაიხადეს.

მეორე ხაზზე სამი რეკლამა ჩანდა: Facebook - 500 ლარი, Instagram - 200 ლარი და TikTok - 200 ლარი. პლატფორმებმა რეკლამის ხარჯვა დისტანციურად დააფიქსირეს; მომსახურების მომწოდებლებს საქართველოში არც პერსონალი და არც ამ ოპერაციაში მონაწილე ფიქსირებული დაწესებულება ჰყავდათ. ინვოისები აპრილში უკვე მოხმარებულ რეკლამას ეხებოდა.

გაყიდვებზე ორი ადამიანი მუშაობდა. ლუსია ესპანეთის რეზიდენტი იყო და კომპანიასთან შრომითი ხელშეკრულება ჰქონდა. ის მხოლოდ მადრიდიდან მუშაობდა, აპრილში საქართველოში არც შემოსულა და აქ სამუშაო ადგილი ან ფიქსირებული ბაზა არ ჰქონდა. მისთვის 500 ლარის ეკვივალენტი გადაირიცხა. ნიკა კი საქართველოში რეგისტრირებული ინდივიდუალური მეწარმე იყო, მოქმედი მცირე ბიზნესის სტატუსით. ის საკუთარი დროით, საკუთარი მოწყობილობით და შედეგზე დამოკიდებული ანაზღაურებით მუშაობდა. აპრილის მომსახურებაზე 1 000 ლარის ინვოისი გამოწერა.

ქეთისთან შეთანხმებული თანხა უფრო მარტივად ჟღერდა: დირექტორს ხელზე ზუსტად 1 000 ლარი უნდა დარჩენოდა. ქეთი საქართველოს მოქალაქე და დაგროვებითი პენსიის სავალდებულო მონაწილე იყო; წლის დასაწყისიდან სხვა ხელფასი არ მიუღია და მისი წლიური ანაზღაურება 24 000 ლარს არ იქნებოდა გადაცდენილი. ბუღალტრულ სისტემაში კი ჯერ არავინ ჩაწერა, რა იყო დარიცხული ხელფასი.

იტალიური კვანძი

აპრილის ყველაზე დიდი ხარჯი - 6 000 ლარი - იტალიური მარკეტინგული სააგენტოს ინვოისი იყო. კონტრაქტი სათავო ოფისთან გაფორმდა; სტრატეგია, კრეატივი და ანგარიში მილანის გუნდმა მოამზადა; ინვოისიც იტალიურმა კომპანიამ გამოწერა. საქართველოში რეგისტრირებული მისი წარმომადგენლობა სხვა კლიენტებს ემსახურებოდა და ამ პროექტის მოლაპარაკებაში, შესრულებაში, ინვოისირებასა თუ თანხის მიღებაში არ მონაწილეობდა.

მარიამმა მაინც სთხოვა ქეთის, ეს ფაქტები ერთ საქაღალდეში მოეგროვებინა. მხოლოდ ის, რომ უცხოურ კომპანიას საქართველოში წარმომადგენლობა ჰქონდა, ავტომატურად არ წყვეტდა არც მოგების გადასახადის და არც დღგ-ის საკითხს. გადამწყვეტი იყო კონკრეტულ მომსახურებაში რომელი ადამიანური და ტექნიკური რესურსი მონაწილეობდა და რომელ დაწესებულებას მიეკუთვნებოდა შემოსავალი.

„ერთი სიტყვა - წარმომადგენლობა - ორ სხვადასხვა სამართლებრივ კითხვას ვერ შეცვლის.“
- მარიამი, მოწვეული საგადასახადო კონსულტანტი

500 მომხმარებელი, ოთხი ქვეყანა

აპრილში პლატფორმიდან 500 ციფრული წვდომა გაიყიდა, თითო 100 ლარად. მომხმარებლები პროდუქტის გადმოწერასა და გამოყენებას ავტომატურად, ადამიანური ჩარევის გარეშე იწყებდნენ. გადახდები მხოლოდ ბარათით და საბანკო არხებით მიიღებოდა; ნაღდი ანგარიშსწორება კომპანიას არ ჰქონდა.

მომხმარებლის ქვეყანა	რაოდენობა	ფასი ერთეულზე	მთლიანი თანხა
საქართველო	400	100 ლარი	40 000 ლარი
იტალია	40	100 ლარი	4 000 ლარი
საბერძნეთი	50	100 ლარი	5 000 ლარი
ირანი	10	100 ლარი	1 000 ლარი
სულ	500	-	50 000 ლარი

პლატფორმის ფასის გვერდზე მხოლოდ „100 GEL“ ეწერა. პირობები არ ამბობდა, ევროკავშირის მომხმარებლისთვის ეს ფასი დღგ-ის ჩათვლით იყო თუ დღგ მის გარეშე უნდა დამატებულიყო. მომხმარებლის ქვეყანა ბილინგის მისამართით იყო ჩანიშნული, მაგრამ IP-მისამართისა და გადახდის მონაცემების თანხვედრის ანგარიში ჯერ არ არსებობდა.

12 მაისის დავალება

ქეთის 15 მაისამდე სჭირდებოდა არა მხოლოდ გადასახდელი თანხა, არამედ გადაწყვეტილების დასაცავი ფაილი. მან სტუდენტური გუნდისთვის შემდეგი დავალება ჩამოაყალიბა: მოემზადებინათ დირექტორისთვის ორგვერდიანი მემორანდუმი, რომელშიც თითოეული ოპერაცია გაივლიდა ერთსა და იმავე ტესტებს და არც ერთი გაურკვეველი ფაქტი არ დაიმალებოდა.

1. დაადგინეთ, წარმოიშობა თუ არა საქართველოში წყაროსთან დასაკავებელი გადასახადი თითოეულ უცხოურ გადახდაზე;
2. გამოთვალეთ ქეთის დარიცხული ხელფასი, საშემოსავლო და საპენსიო შენატანები ისე, რომ ხელზე 1 000 ლარი დარჩეს;
3. გამოთვალეთ აპრილის უკუდაბეგვრის დღე და მიუთითეთ, რომელ ხარჯზე არ შედის იგი საბაზისო სცენარში;
4. განსაზღვრეთ ქართული დღგ-ის სავალდებულო რეგისტრაციისთვის ჩასათვლელი ბრუნვა და შეაფასეთ ევროკავშირის B2C ვალდებულება;
5. ჩამოწერეთ 15 მაისამდე შესასრულებელი ქმედებები და დოკუმენტები, რომლებიც შემდგომ შემოწმებას გაუძლებს;
6. ცალკე აღწერეთ შედეგის ცვლილება, თუ მაღაზიური გადახდა ავანსია, ან იტალიურ პროექტს რეალურად ქართული დაწესებულება ასრულებს.

ცხრილი 1 - კომპანიის რუკა

პირი / აქტივი	როლი	წილი / თანხა	საკონტროლო ფაქტი
ქეთი	თანადამფუძნებელი; დირექტორი	40%; ხელზე 1 000 ლარი	პენსიის სავალდებულო მონაწილე; სხვა ხელფასი არ მიუღია
გელა	თანადამფუძნებელი; პროდუქტი	40%	IP-ის თანამფლობელი/შემტანი
დათო	ინვესტორი	20%; 10 000 ლარი	ფულადი შენატანი კაპიტალში
IP	კოდი, ტექსტი, ხმა, დიზაინი, ბაზა	დირეზულება დასადგენია	უფლებების სრული ჯაჭვი დასადოკუმენტირებელია
შპს	ქართული ოპერაციული კომპანია	-	მხოლოდ უნაღდო გაყიდვები; ჯერ არ არის დღგ-ის რეგისტრირებული

ცხრილი 2 - აპრილის ოპერაციების რეესტრი

ოპერაცია	თანხა	რა ვიცი	რა უნდა შეამოწმოთ
XST cloud-hosting	200	შესრულების შემდეგ; hosting/საცავი/bandwidth; არა ლიცენზია	წყარო; 15%-იანი წესი; უკუდაბეგვრა
უცხოური რეკლამა	900	დისტანციურად მიწოდებული; მოხმარების შემდეგ ინვოისი	წყარო; მომსახურების ადგილი; 18%
ლუსია - მადრიდი	500	დასაქმებული; სამუშაო მხოლოდ ესპანეთში	შიდა წყაროს წესი; DTA; ესპანეთის compliance

ოპერაცია	თანხა	რა ვიცი	რა უნდა შეამოწმოთ
ნიკა - მცირე ბიზნესი	1 000	დამოუკიდებელი IE; მოქმედი სტატუსი	154-ე მუხლი; 1%; recharacterization
ქეთი - დირექტორი	net 1 000	პენსიის მონაწილე; ≤24 000 წლიურად	gross-up; PIT; 2% + 2% + სახელმწიფო
იტალიური მარკეტინგი	6 000	სათავო ოფისი ასრულებს; ქართული ოფისი არ მონაწილეობს	PE; fixed establishment; უკუდაბეგვრის VAT
ციფრული B2C გაყიდვები	50 000	საქართველო 40 000; EU 9 000; ირანი 1 000	მიწოდების ადგილი; 100 000 ზღვარი; OSS

ცხრილი 3 - ოთხი ტესტი თითოეულ გადახდაზე

ტესტი	მირითადი კითხვა	შესაძლო შედეგი
1. შემოსავლის წყარო	შიდა კანონით შემოსავალი საქართველოდანა?	თუ არა - 134-ე მუხლის დაკავებამდე შესაძლოა საერთოდ ვერ მივიღოთ.
2. დაკავება / შეთანხმება	რა განაკვეთს ადგენს კოდექსი და ცვლის თუ არა DTA?	0%, 5%, 10% ან 15%; შეთანხმება შიდა წყაროს წესს არ ანაცვლებს.
3. დღგ-ის ადგილი	მომსახურების ადგილი საქართველოა და ვინ არის გადასახადის გადამხდელი?	უკუდაბეგვრა, ადგილობრივი ინვოისი ან ქართული დღგ-ის გარეშე.
4. დაწესებულება / მტკიცებულება	მუდმივი ან ფიქსირებული დაწესებულება მონაწილეობს? რა დოკუმენტი ამტკიცებს ფაქტს?	შემოსავლის მიკუთვნება, ადგილობრივი მიწოდება ან ალტერნატიული სცენარი.

ცხრილი 4 - სტუდენტის სამუშაო ფურცელი

ოპერაცია	წყაროსთან გადასახადი	დღგ	ვადა / დოკუმენტი
XST hosting			
რეკლამის პლატფორმები			
ლუსია - ესპანეთი			
ნიკა - მცირე ბიზნესი			
ქეთი - payroll		არ გამოიყენება	
იტალიური მარკეტინგი			
ციფრული გაყიდვები	არ გამოიყენება		

დოკუმენტების ფოლდერი

- ✓ XST-ის ხელშეკრულება და ინვოისი: მომსახურების აღწერა, მომსახურების პერიოდი, გადახდის თარიღი, ლიცენზიის/მოწყობილობის არქონა;
- ✓ პლატფორმების ინვოისები და რეკლამის მოხმარების ანგარიშები;

- ✓ ლუსიას ესპანეთის რეზიდენტობისა და სამუშაო ადგილის დადასტურება, შრომითი ხელშეკრულება და travel log;
- ✓ ნიკას ი/მ-ს ამონაწერი, მცირე ბიზნესის მოქმედი სტატუსი, ხელშეკრულება, ინვოისი და დამოუკიდებლობის რეალური ნიშნები;
- ✓ იტალიური კონტრაქტი, სამუშაოს ანგარიში, გუნდის timesheet, ინვოისი, საბანკო გადახდა და წერილობითი დადასტურება, რომ ქართული ოფისი არ მონაწილეობდა;
- ✓ მომხმარებლის ადგილის მტკიცებულებები: billing country, IP/მოწყობილობის მდებარეობა და გადახდის პროვაიდერის ქვეყანა;
- ✓ IP-ის ინვენტარი, ავტორთა/კონტრაქტორთა უფლებების გადაცემის აქტები, შეფასება და პარტნიორთა გადაწყვეტილება.

სადისკუსიო კითხვები

- ✓ რატომ არ არის „უცხოელი მიმღები“ საკმარისი 10%-იანი დაკავებისთვის?
- ✓ რატომ შეიძლება ერთ ოპერაციაზე წყაროსთან გადასახადი იყოს 0, ხოლო უკუდაბეგვრის დღე - 18%?
- ✓ რა ფაქტი ცვლის მაღაზიური hosting-ის შედეგს ყველაზე მეტად: ქვეყნის სტატუსი, მომსახურების ბუნება თუ გადახდის დრო?
- ✓ რა არის განსხვავება მოგების გადასახადის მუდმივ დაწესებულებასა და დღე-ის ფიქსირებულ დაწესებულებას შორის?
- ✓ რა რისკი იქმნება, თუ ნიკას ხელშეკრულებაში „დამოუკიდებელი აგენტი“ წერია, მაგრამ რეალურად ქეთის მითითებებითა და ფიქსირებული სამუშაო საათებით მუშაობს?
- ✓ უნდა ჩაითვალოს თუ არა იტალიისა და საბერძნეთის 9 000 ლარი ქართული დღე-ის 100 000-ლარიან ზღვარში? და რა ხდება ევროკავშირში?
- ✓ რომელი სამი დოკუმენტის გარეშე არ ურჩევდით ქეთის 15 მაისის დეკლარაციის წარდგენას?

სტუდენტური წყაროების პაკეტი

ქეთის ამოხსნა დაიწყეთ პირველადი წყაროებით. კონკრეტული მუხლები მოძებნეთ მოქმედ რედაქციაში; მოკლე სახელმძღვანელო ან საძიებო შედეგი ნორმის ტექსტს ვერ შეცვლის.

- ✓ საქართველოს საგადასახადო კოდექსი - ოფიციალური ბმული (მუხლები 81, 82, 90, 93, 98², 103, 104, 134, 154, 161–168)
- ✓ „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ კანონი - ოფიციალური ბმული (მე-3 მუხლი)
- ✓ საქართველო–ესპანეთის შეთანხმება - ოფიციალური ბმული (დაქირავებით მუშაობა)
- ✓ საქართველო–იტალიის შეთანხმება - ოფიციალური ბმული (საწარმოს მოგება და მუდმივი დაწესებულება)
- ✓ ფინანსთა მინისტრის №633 ბრძანება - ოფიციალური ბმული (შეთანხმების შეღავათის პროცედურა)
- ✓ ევროკომისიის OSS პორტალი - ოფიციალური ბმული (Non-Union Scheme)

წარდგენის ფორმატი

ნაწილი	მინიმალური შინაარსი
დირექტორის მემო - 1 გვერდი	საბაზისო თანხები, 15 მაისის მოქმედებები და სამი კრიტიკული დოკუმენტი
ოპერაციების მატრიცა - 1 გვერდი	შვიდივე ოპერაცია: წყარო, დაკავება/DTA, დღე, დაწესებულება/მტკიცებულება
ალტერნატივების დანართი	მაღაზიური ავანსი; იტალიური ქართული დაწესებულების მონაწილეობა; შეცვლილი თანხები
წყაროები	მუხლის ნომერი, ოფიციალური ბმული და ერთწინადადებიანი გამოყენება

ხარისხის კრიტერიუმი: ყველა „0“ უნდა იყოს სამართლებრივი დასკვნა კონკრეტულ ფაქტზე - არა ვარაუდი. თუ ფაქტი არ არის ცნობილი, პასუხში მიუთითეთ საჭირო დოკუმენტი და ალტერნატიული შედეგი.

მასწავლებლის გზამკვლევი გადასახადამდე სამი დღე

გაფრთხილება: ეს ნაწილი შეიცავს ქეისის სწორ პასუხებს, გამოთვლებსა და დისკუსიის მართვის გეგმას. სტუდენტურ ვერსიას გაზიარებისას ცალკე გამოყავით.

1. ქეისის ძირითადი შინაარსის მოკლე მიმოხილვა

ქეისი აღწერს ქართული ადრეული სტადიის ტექნოლოგიური კომპანიის პირველ საერთაშორისო საგადასახადო თვის შესრულებას. მოკლე საბანკო ამონაწერში ერთდება ოთხი ტიპის უცხოური მომსახურება, ორი განსხვავებული სამუშაო ურთიერთობა, დირექტორის ხელზე შეთანხმებული ხელფასი და ოთხ ქვეყანაში გაყიდული ელექტრონული პროდუქტი. მთავარი სასწავლო ამოცანაა სტუდენტმა არ დაიწყოს განაკვეთით: ჯერ უნდა დაადგინოს წყარო და ოპერაციის სამართლებრივი ბუნება, შემდეგ - დღ-ის ადგილი, დაწესებულების მონაწილეობა და დოკუმენტი.

სამიზნე აუდიტორია და დრო

პარამეტრი	რეკომენდაცია
კურსი	საგადასახადო სამართალი; საერთაშორისო დაბეგვრა; სტარტაპის ფინანსები; იურიდიული კლინიკა
დონე	ბაკალავრიატის ბოლო კურსი, მაგისტრატურა ან პრაქტიკოსთა ტრენინგი
სესიის ხანგრძლივობა	90 წუთი; წინასწარი ინდივიდუალური მომზადება 60-90 წუთი
ჯგუფები	4-5 სტუდენტი; თითო ჯგუფს ერთი ოპერაციის დაცვა
შეფასება	40% სამართლებრივი თანმიმდევრობა; 30% გამოთვლები; 20% ფაქტები/მტკიცებულება; 10% კომუნიკაცია

2. სწავლების ცენტრალური ჩარჩო

დაფაზე წინასწარ დახაზეთ ოთხი სვეტი. თითოეულ ოპერაციაზე სტუდენტს ჯერ ფაქტის კლასიფიკაცია მოათხოვთ და მხოლოდ ამის შემდეგ - თანხა. ეს აჩენს ქეისის მთავარ კონტრასტს: 0-ლარიანი წყაროსთან გადასახადი შეიძლება 18%-იან უკუდაბეგვრის დღ-ს თანაარსებობდეს.

სვეტი	საკონტროლო კითხვა	მთავარი ნორმა
წყარო	შემოსავალი საქართველოში შესრულებას, აქტივს ან სხვა წყაროს კრიტერიუმს უკავშირდება?	სკ 104
დაკავება / DTA	შიდა წესით წყაროსთან დაკავება წარმოიშობა? თუ კი, რას ცვლის შეთანხმება?	სკ 134; შესაბამისი DTA; №633
დღგ	სადაა მომსახურების ადგილი და ვის ეკისრება გადასახადი?	სკ 161, 162 ¹ , 165 ² , 166, 168
დაწესებულება / მტკიცებულება	რომელი PE ან fixed establishment მონაწილეობს და რას ამტკიცებს ფაილი?	DTA + სკ-ის დღგ-ის წესები

3. სწორი ანალიზი ოპერაციებად

3.1. დაფუძნება და ინტელექტუალური საკუთრება

დათოს 10 000 ლარი კაპიტალში შენატანია და წმინდა აქტივებს ზრდის; იგი შპს-ის ერთობლივ შემოსავალში არ შედის (სკ 103). ქეთისა და გელას IP შენატანისთვის მხოლოდ წესდების ზოგადი ჩანაწერი საკმარისი არ არის: საჭიროა აქტივების ინვენტარიზაცია, საკუთრების წარმოშობა, შეფასება, პარტნიორთა გადაწყვეტილება და წერილობითი გადაცემა.

ქეთის დაშვებით შემომტანები დღგ-ის გადამხდელები არ არიან და შენატანი ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებში არ ხორციელდება. თუ რომელიმე პარტნიორი დღგ-ის რეგისტრირებული პირია და შენატანი დასაბეგრ საქმიანობას ეკუთვნის, შედეგი თავიდან უნდა შემოწმდეს; მათ შორის, მიმღები შპს-ის სპეციალური რეგისტრაციის წესიც.

3.2. ესპანელი თანამშრომელი - საქართველო 0, უცხო ქვეყნის საკითხი ღიაა

ლუსია სამუშაოს მხოლოდ ესპანეთში ასრულებს. სკ 104-ის მიხედვით დაქირავებით მუშაობის შემოსავალი საქართველოს წყაროდანაა, როდესაც სამუშაო საქართველოში სრულდება. ამიტომ მოცემული ფაქტებით ქართულ წყაროსთან სამშემოსავლო არ წარმოიშობა. საქართველო-ესპანეთის შეთანხმების დაქირავებით მუშაობის მუხლიც დასაქმების ფაქტობრივ ადგილს მიჰყვება და ამ დასკვნას ამყარებს.

შესაბამისად, 500 ლარზე ქართული სამშემოსავლო და ქართული დაგროვებითი პენსიის შენატანები 0 ლარია. ეს არ ნიშნავს, რომ გადახდა „გადასახადის გარეშე“: კომპანიამ ცალკე უნდა შეამოწმოს ესპანეთში დამსაქმებლის რეგისტრაცია, payroll, სოციალური შენატანები და შრომითი სამართალი.

დისკუსიის პუნქტი: თუ ლუსია დამოუკიდებელი აგენტი გახდება, ხელშეკრულების სათაური თავისთავად საკმარისი არ არის. კვლავ უნდა შეფასდეს სამუშაოს რეალური პირობები, ესპანეთში ფიქსირებული ბაზა/PE და ადგილობრივი წესები.

3.3. მაღაზიური hosting - სამი სხვადასხვა გადასახადი

საბაზისო ფაქტებით XST დისტანციურ cloud/web-hosting-ს აწვდის. მომსახურება საქართველოში არ სრულდება და არ შეიცავს როიალტის, ლიცენზიის ან მოწყობილობის იჯარის ელემენტს. ამიტომ იგი საქართველოს წყაროდან მიღებულ შემოსავლად არ კლასიფიცირდება და სკ 134-ის წყაროსთან დაკავება 0 ლარია.

მაღაზია შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყნების ოფიციალურ ჩამონათვალშია, მაგრამ ეს ფაქტი თავისთავად 15%-იან დაკავებას არ ქმნის. 15% გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, როდესაც გადახდა ჯერ საქართველოს წყაროს შემოსავალია და შესაბამის კატეგორიაში ხვდება. თუ რეალური კონტრაქტი როიალტს, მოწყობილობის იჯარას ან საქართველოში შესრულებულ მომსახურებას მოიცავს, 200 ლარზე შესაძლო დაკავებაა 30 ლარი. თუ კონტრაქტორი ხელზე 200 ლარს ითხოვს, gross-up არის 235.29 ლარი, ხოლო გადასახადი - 35.29 ლარი.

$$200 \times 15\% = 30.00 \text{ ლარი}$$

როდესაც 200 ლარი ხელშეკრულებით მთლიანი თანხაა

$$200 \div 0.85 = 235.29; 235.29 \times 15\% = 35.29 \text{ ლარი}$$

როდესაც მიმწოდებელმა ხელზე 200 ლარი უნდა მიიღოს

დღგ სხვა ლოგიკით მოქმედებს. Hosting ელექტრონულად გაწეული მომსახურებაა; ქართული ბიზნეს-მიმღების შემთხვევაში მომსახურების ადგილი საქართველოა და არარეზიდენტი მიმწოდებლის მომსახურებაზე შპს უკუდაბეგვრის წესით ითვლის 18%-ს: $200 \times 18\% = 36$ ლარი.

$$\text{Hosting-ის უკუდაბეგვრის დღგ} = 200 \times 18\% = 36.00 \text{ ლარი}$$

ქეისის საბაზისო ფაქტით გადახდა შესრულების შემდეგ ხდება, ამიტომ იგი ავანსი არ არის. თუ 200 ლარი წინასწარ გადაიხდება შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყანაში რეგისტრირებული პირისთვის, სკ 98²(3)(გ)-ის მიხედვით დროებით შეიძლება წარმოიშვას მოგების გადასახადი: $200 \div 0.85 \times 15\% = 35.29$ ლარი. მომსახურების ფაქტობრივად მიღების ან ავანსის დაბრუნების პერიოდში ადრე გადახდილი თანხის ჩათვლა/დაბრუნება დასაშვებია სკ 98²(8)-ის წესით.

3.4. უცხოური რეკლამა - 0 წყაროსთან, 162 დღე

პლატფორმების მომსახურება დისტანციურადაა გაწეული და საქართველოში შესრულებას არ უკავშირდება; საბაზისო ფაქტებით წყაროსთან გადასახადი 0 ლარია. თუმცა B2B მომსახურების ადგილი მიმღების მდებარეობით განისაზღვრება, ამიტომ 900 ლარზე უკუდაბეგვრის დღე არის 162 ლარი.

$$(500 + 200 + 200) \times 18\% = 162.00 \text{ ლარი}$$

3.5. ქართველი მცირე ბიზნესის სტატუსის მქონე აგენტი

ნიკა რეალურად დამოუკიდებელი ინდივიდუალური მეწარმეა და მისი მცირე ბიზნესის სტატუსი მოქმედებს. სკ 154-ის მიხედვით მცირე ბიზნესის სტატუსის მქონე მეწარმე ფიზიკური პირისთვის მომსახურების ანაზღაურებისას შპს 20%-იან საშემოსავლოს წყაროსთან არ აკავებს. ნიკა თავად დაბეგრავს 1 000 ლარს 1%-ით და 10 ლარს მომდევნო თვის 15 რიცხვამდე გადაიხდის.

$$1\,000 \times 1\% = 10.00 \text{ ლარი - აგენტის საკუთარი ვალდებულება}$$

თუ ფაქტები შრომით ურთიერთობას აჩვენებს - ფიქსირებული საათები, დამსაქმებლის მუდმივი კონტროლი, ორგანიზაციული დაქვემდებარება, ეკონომიკური დამოკიდებულება - სტატუსის ფორმალური მითითება კომპანიას სახელფასო რისკისგან ვერ დაიცავს.

3.6. ქეთის ჩაერიცხა - ხელზე აიღო წმინდა 1 000 ლარი

ქეთი პენსიის სავალდებულო მონაწილეა. დასაქმებულის 2%-იანი საპენსიო შენატანი საშემოსავლო გადასახადის ბაზიდან გამოირიცხება; დარჩენილი თანხა 20%-ით იბეგრება. თუ G არის დარიცხული ხელფასი, ხელზე მისაღები თანხაა $G - 2\%G - 20\%(G - 2\%G) = 0.784G$.

$$G = 1\,000 \div 0.784 = 1\,275.51 \text{ ლარი}$$

კომპონენტი	გამოთვლა	თანხა
დარიცხული ხელფასი	$1\,000 \div 0.784$	1 275.51
დასაქმებულის პენსია	$1\,275.51 \times 2\%$	25.51
საშემოსავლოს ბაზა	$1\,275.51 - 25.51$	1 250.00
საშემოსავლო	$1\,250.00 \times 20\%$	250.00
ხელზე	$1\,275.51 - 25.51 - 250.00$	1 000.00
დამსაქმებლის პენსია	$1\,275.51 \times 2\%$	25.51
სახელმწიფოს პენსია	$1\,275.51 \times 2\%$	25.51
შპს-ის ფულადი ხარჯი	$1\,275.51 + 25.51$	1 301.02

სახელმწიფოს 25.51-ლარიანი თანამონაწილეობა ქეთის ინდივიდუალურ საპენსიო ანგარიშზე ირიცხება, მაგრამ შპს-ის ხარჯი არ არის. თუ წლიური ხელფასი 24 000 ლარს გადააჭარბებს, სახელმწიფოს პროცენტი შემდეგ მონაკვეთში 1%-მდე მცირდება; 60 000 ლარის ზემოთ სახელმწიფო აღარ მონაწილეობს.

3.7. იტალიური მარკეტინგი - დაწესებულების მონაწილეობის ორი სცენარი

საბაზისო სცენარში კონტრაქტორი, შემსრულებელი და ინვოისის გამცემი იტალიური სათავო ოფისია; ქართული წარმომადგენლობა კონკრეტულ პროექტში არ მონაწილეობს. მომსახურება საქართველოში ფაქტობრივად არ სრულდება და შემოსავალი ქართულ მუდმივ დაწესებულებას არ მიეკუთვნება. შესაბამისად, წყაროსთან გადასახადი 0 ლარია. B2B მომსახურების ადგილი კი მიმღების - ქართული შპს-ის - მდებარეობით განისაზღვრება და უკუდაბეგვრის დღე არის 1 080 ლარი.

$$6\,000 \times 18\% = 1\,080.00 \text{ ლარი - საბაზისო სცენარი}$$

ალტერნატიულ სცენარში ქართული ოფისის თანამშრომლები პროექტს რეალურად ასრულებენ, შემოსავალი ქართულ მუდმივ დაწესებულებას მიეკუთვნება და დღე-ის მიზნებისთვისაც მომსახურება ქართული ფიქსირებული დაწესებულებიდანაა გაწეული. ამ შემთხვევაში მყიდველი 10%-ს წყაროსთან არ აკავებს და უკუდაბეგვრის დღე-საც არ ითვლის; მიმწოდებლის ქართულმა დაწესებულებამ უნდა შეამოწმოს ადგილობრივი დღე-ის რეგისტრაცია და ინვოისი.

იტალიური ოპერაცია	წყაროსთან	მყიდველის უკუდაბეგვრის	ადგილობრივი დღე კითხვა
A - სათავო ოფისი ასრულებს	0	1 080	არა - უცხოური მიწოდებაა
B - ქართული დაწესებულება ასრულებს	0	0	კი - მიმწოდებლის სტატუსი/ინვოისი

თუ B სცენარში 6 000 ლარი დღე-ის გარეშე ფასია, 18% არის 1 080 და ინვოისის ჯამი - 7 080 ლარი. თუ 6 000 ლარი დღე-ის ჩათვლით ფასია, წმინდა ღირებულებაა 5 084.75, დღე - 915.25 ლარი. მუდმივი დაწესებულება მოგების გადასახადის/DTA-ს ცნებაა, ფიქსირებული დაწესებულება კი დღე-ის; ისინი ავტომატურად იდენტური არ არის.

3.8. რეზიდენტობის ცნობა და №633 ბრძანება

თუ შეღავათი საერთაშორისო შეთანხმების საფუძველზე გამოიყენება, რეზიდენტობის ცნობას უცხო ქვეყნის კომპეტენტური საგადასახადო ორგანო გასცემს - არა მომსახურების მიმწოდებელი. ფორმა №1 წარედგინება საანგარიშო წლის მომდევნო წლის 1 აპრილამდე; ცნობას ერთვის ნოტარიულად დამოწმებული ქართული თარგმანი; აპოსტილი ან ლეგალიზაცია საჭირო არ არის.

საბაზისო ქეისში ესპანელი თანამშრომლისა და იტალიური/მაღალიზიური მომსახურებების 0-ლარიანი ქართული შედეგი პირველ რიგში შიდა წყაროს წესიდან მოდის. როდესაც შიდა კანონით საქართველო დაბეგვრის უფლებას საერთოდ არ იღებს, შეთანხმების შეღავათი შედეგის შესაქმნელად საჭირო არ არის; მიუხედავად ამისა, რეზიდენტობისა და შესრულების ადგილის მტკიცებულება ფაილში უნდა დარჩეს.

3.9. 500 ციფრული ჩამოტვირთვა

პროდუქტი ელექტრონულად გაწეული მომსახურებაა: იგი ავტომატურად, ელექტრონული ქსელით და მინიმალური ადამიანური ჩარევით მიეწოდება. B2C ელექტრონულ მომსახურებაზე მიწოდების ადგილი მომხმარებლის ადგილსამყოფელს მიჰყვება. ამიტომ ქართული ბრუნვა არის მხოლოდ საქართველოში მყოფი მომხმარებლების $400 \times 100 = 40\,000$ ლარი და არა სრული 50 000.

$$\text{ქართული დღე-ის ზღვრისთვის: } 400 \times 100 = 40\,000 \text{ ლარი}$$

40 000 ლარი არ აჭარბებს ნებისმიერი უწყვეტი 12 თვის 100 000-ლარიან სავალდებულო რეგისტრაციის ზღვარს. უცხოურ მომსახურებაზე გადახდილი უკუდაბეგვრის დღე გაყიდვების ბრუნვაში არ შედის. კომპანიამ მოძრავი 12-თვიანი რეესტრი ყოველ გაყიდვაზე უნდა განაახლოს; ზღვრის გადაჭარბებისას

რეგისტრაციისთვის მიმართვის ვადა 2 სამუშაო დღეა და ვალდებულება ზღვრის გადამლახავ ოპერაციაზეც ვრცელდება.

იტალიისა და საბერძნეთის მომხმარებლებისთვის 9 000-ლარიანი გაყიდვა ევროკავშირის დანიშნულების ქვეყნის დღგ-ის წესს ექვემდებარება. არაევროკავშირში დაფუძნებულ მიმწოდებელს ევროკავშირის 10 000-ევროიანი მცირე ზღვარი არ ეკუთვნის, რადგან იგი მხოლოდ ერთ წევრ სახელმწიფოში დაფუძნებული მიმწოდებლისთვის მოქმედებს. კომპანიას შეუძლია გამოიყენოს Non-Union OSS (დეტალებისთვის იხილეთ დანართი 1) ან შესაბამის ქვეყნებში ადგილობრივი რეგისტრაცია.

ზუსტი EU VAT1 თანხა ქეისიდან ვერ გამოითვლება: ჯერ უნდა დადგინდეს, 100 ლარი გადასახადის ჩათვლით ფასია თუ გადასახადი მას ემატება, შემდეგ კი ოპერაციის თარიღისთვის შესაბამისი იტალიური და ბერძნული განაკვეთები. თუ ფასი tax-inclusive არის, ფორმულაა $VAT = \text{ფასი} \times r \div (1 + r)$; თუ tax-exclusive - $VAT = \text{ფასი} \times r$.

Non-Union OSS კვარტალურია. 2026 წლის მეორე კვარტალის დეკლარაცია და გადახდა, სქემის გამოყენების შემთხვევაში, 31 ივლისამდე სრულდება. მომხმარებლის ადგილის დასაცავად კომპანიამ მინიმუმ billing address, IP/მოწყობილობისა და გადახდის პროვაიდერის მონაცემების თანხვედრა უნდა შეინახოს.

4. საბაზისო პასუხი და ვადები

ვალდებულება	ვინ ასრულებს	თანხა	ვადა / შენიშვნა
ქეთის საშემოსავლო	შპს	250.00	15.05.2026
ქეთის პენსია - დასაქმებული	შპს აკავებს	25.51	15.05.2026
ქეთის პენსია - დამსაქმებელი	შპს იხდის	25.51	15.05.2026
XST უკუდაბეგვრის VAT	შპს	36.00	15.05.2026
რეკლამის უკუდაბეგვრის VAT	შპს	162.00	15.05.2026
იტალიის უკუდაბეგვრის VAT - A	შპს	1 080.00	15.05.2026
უცხოელების წყაროსთან გადასახადი	შპს	0.00	საბაზისო ფაქტებით
ნიკას მცირე ბიზნესი	ნიკა	10.00	15.05.2026
EU Non-Union OSS - Q2	შპს	ცალკე	31.07.2026
ფორმა №1, თუ DTA შეღავათი გამოიყენება	შპს	-	01.04.2027-მდე

საბაზისო ქართული შედეგი: შპს აკავებს 250.00 ლარ საშემოსავლოს, ახორციელებს 25.51 + 25.51 ლარის საპენსიო შენატანებს და იხდის 1 278.00 ლარის უკუდაბეგვრის დღგ-ს. უცხოელებისთვის წყაროსთან გადასახადი 0 ლარია. ნიკას 10 ლარი მისი საკუთარი ვალდებულებაა; EU VAT ცალკე ითვლება.

უკუდაბეგვრის დღგ = 36 + 162 + 1 080 = 1 278.00 ლარი

¹ ევროკავშირის დღგ

ქეისის შპს ჯერ არ არის დღგ-ის რეგისტრირებული. ამიტომ უკუდაბეგვრის VAT მას ჩვეულებრივ ჩასათვლელ დღგ-დ ვერ მოემსახურება და რეალურ ფულად ხარჯად რჩება. იტალიური B სცენარის შემთხვევაში მყიდველის უკუდაბეგვრის VAT 198 ლარამდე მცირდება (36 + 162), თუმცა მიმწოდებლის ადგილობრივი დღგ-ის საკითხი ჩნდება.

5. 90-წუთიანი სესიის გეგმა

დრო	აქტივობა	მასწავლებლის ამოცანა
0–10	გადაწყვეტილების მომენტი და სწრაფი კენჭისყრა	რა არის ქეთის ყველაზე დიდი რისკი? თანხა თუ დოკუმენტი?
10–25	ოთხი ტესტის დაფის აგება	სტუდენტები არ გადავიდნენ განაკვეთზე წყაროს დადგენამდე.
25–45	უცხოური გადახდები ჯგუფებად	Hosting, რეკლამა, ესპანეთი, იტალია.
45–60	ქეთის gross-up და ნიკას სტატუსი	გაარჩიეთ დასაქმებული და დამოუკიდებელი მეწარმე.
60–75	ციფრული გაყიდვები და OSS	საქართველო 40 000; EU 9 000; ფასი/მტკიცებულება.
75–85	ალტერნატიული ფაქტები	მაღაზიური ავანსი; იტალიური ქართული დაწესებულება.
85–90	დირექტორის ერთწუთიანი პასუხი	თანხა, ვადა, სამი აუცილებელი დოკუმენტი.

6. ტიპური შეცდომები და სასწავლო ჩარევა

„არარეზიდენტს ყოველთვის 10%“ - დააბრუნეთ სტუდენტი სკ 104-ზე: ჯერ წყარო, შემდეგ 134.

„შეთანხმებაა, ამიტომ დღგ არ არის“ - DTA საშემოსავლო/მოგების გადასახადს ეხება; დღგ ცალკე სისტემაა.

„წარმომადგენლობაა, ე.ი. ყველაფერი საქართველოშია“ - მოითხოვთ კონკრეტული პროექტის რესურსები, კონტრაქტი და შემოსავლის მიკუთვნება.

„500 ჩამოტვირთვა × 100 = ქართული 50 000“ - ელექტრონული B2C მომსახურების ადგილი მომხმარებლის ქვეყანაა.

„მცირე ბიზნესის ინვოისი ყველა რისკს ხურავს“ - ხელშეკრულების სათაურიდან ფაქტობრივ დაქვემდებარებაზე გადაიტანეთ დისკუსია.

„ხელზე 1 000-ზე უბრალოდ 20% დავუმატოთ“ - აჩვენეთ საპენსიო შენატანის გამორიცხვა PIT ბაზიდან და ალგებრული gross-up.

„Malaysia list ნიშნავს ავტომატურ 15%-ს“ - 15% მხოლოდ საქართველოს წყაროს შესაბამის გადახდაზე გამოიყენება; ავანსის CIT ცალკე გადასახადია.

7. დისკუსიის დასასრულის მოდელი

„15 მაისამდე კომპანია იხდის 250 ლარ საშემოსავლოს, 51.02 ლარ საპენსიო შენატანებს და 1 278 ლარ უკუდაბეგვრის დღგ-ს. უცხოელებზე WHT საბაზისო ფაქტებით 0-ია, მაგრამ ეს მხოლოდ მას შემდეგ, რაც შესრულების ადგილი და მომსახურების ბუნება დავადასტურეთ. ნიკა საკუთარ 10 ლარს იხდის. ქართული გაყიდვების ბრუნვა 40 000 ლარია; ევროკავშირის 9 000 ლარი კი Non-Union OSS-ის ცალკე სამუშაო ნაკადს ქმნის.“

- დირექტორისთვის რეკომენდებული ერთწუთიანი შეჯამება

საუკეთესო სტუდენტური პასუხი თანხებით არ მთავრდება. იგი ქეთის აძლევს მტკიცებულებების სიას, ალტერნატიულ სცენარებს და საკონტროლო თარიღებს. ასეთ პასუხში „0“ დასკვნაა, არა ვარაუდი.

8. ოფიციალური წყაროები

- ✓ საქართველოს საგადასახადო კოდექსი - ოფიციალური ბმული (მოქმედი კონსოლიდირებული ტექსტი)
- ✓ „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ კანონი - ოფიციალური ბმული (2% + 2% და სახელმწიფოს მონაწილეობა)
- ✓ ფინანსთა მინისტრის №996 ბრძანება - ოფიციალური ბმული (გადასახადების ადმინისტრირება)
- ✓ ფინანსთა მინისტრის №633 ბრძანება - ოფიციალური ბმული (DTA შეღავათი და რეზიდენტობის ცნობა)
- ✓ შეღავათიანი დაბეგვრის ქვეყნების ჩამონათვალი - ოფიციალური ბმული (მაღაიზია)
- ✓ საქართველო-ესპანეთის შეთანხმება - ოფიციალური ბმული (დაქირავებით მუშაობა)
- ✓ საქართველო-იტალიის შეთანხმება - ოფიციალური ბმული (საწარმოს მოგება და PE)
- ✓ ევროკომისია - მომსახურების დაბეგვრის ადგილი - ოფიციალური ბმული (B2B/B2C წესები)
- ✓ ევროკომისია - One Stop Shop - ოფიციალური ბმული (Non-Union Scheme)
- ✓ ევროკომისია - OSS დეკლარირება და გადახდა - ოფიციალური ბმული (კვარტალური ვადები)
- ✓ საჯარო რეესტრი - საფასური და ვადები - ოფიციალური ბმული (კომპანიის რეგისტრაცია)
- ✓ საჯარო რეესტრი - დოკუმენტების ნიმუშები - ოფიციალური ბმული (სარეგისტრაციო ფორმები)

დანართი #1.

Non-Union OSS (Non-Union One Stop Shop) - არის ევროკავშირის დღგ-ის სპეციალური ელექტრონული სისტემა ევროკავშირის გარეთ დაფუძნებული ბიზნესებისთვის. იგი გამოიყენება, როდესაც, მაგალითად, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანია მომსახურებას უწევს ევროკავშირში მცხოვრებ ფიზიკურ პირებს - B2C მომხმარებლებს.

როგორ მუშაობს: თუ ქართული კომპანია ციფრულ მომსახურებას ყიდის ესპანელ, იტალიელ ან სხვა ევროკავშირის მომხმარებლებზე:

1. რეგისტრირდება Non-Union OSS-ისთვის ევროკავშირის ერთ არჩეულ ქვეყანაში;
2. მომხმარებელს არიცხავს მისი ქვეყნის დღგ-ის განაკვეთს;
3. ყველა ევროკავშირში განხორციელებულ B2C გაყიდვას ასახავს ერთ OSS დეკლარაციაში;
4. მთლიან დღგ-ს იხდის იმ ერთ ქვეყანაში, სადაც OSS-ზე დარეგისტრირდა;
5. ეს ქვეყანა თანხებს შემდეგ შესაბამის წევრ სახელმწიფოებს უნაწილებს.

მაგალითად:

მომხმარებელი	მომსახურების ფასი დღგ-ის გარეშე	ადგილობრივი დღგ	გადასახდელი ფასი
ესპანეთის ფიზიკური პირი	€ 100	21% - €21	€ 121
იტალიის ფიზიკური პირი	€ 100	22% - €22	€ 122

ქართული კომპანია აღარ არის იძულებული, მხოლოდ ამ მომსახურებების გამო, ცალ-ცალკე დარეგისტრირდეს ესპანეთსა და იტალიაში.

რა ტიპის ოპერაციებზე ვრცელდება

Non-Union OSS მოიცავს ევროკავშირში ფიზიკური პირებისთვის მიწოდებულ მომსახურებებს, მათ შორის:

- პროგრამული უზრუნველყოფისა და აპლიკაციების ონლაინ მიწოდებას;
- SaaS-ის გამოწერას;
- ვებჰოსტინგსა და cloud მომსახურებას;
- ელექტრონულ წიგნებსა და ციფრულ პროდუქტებს;
- ავტომატიზებულ ონლაინკურსებს;
- სტრიმინგსა და სხვა ელექტრონულ მომსახურებებს;
- ასევე ზოგიერთ სხვა მომსახურებას, რომლის მიწოდების ადგილი ევროკავშირის ქვეყანაა.

2021 წლის 1 ივლისიდან რეჟიმი მხოლოდ ელექტრონული მომსახურებებით აღარ შემოიფარგლება და შესაბამის ყველა B2C მომსახურებას შეიძლება მოიცავდეს. [ევროკავშირის ოფიციალური განმარტება](#)

მნიშვნელოვანი განსხვავებები

- **B2C - ფიზიკური პირი:** შეიძლება წარმოიშვას Non-Union OSS-ის გამოყენებისა და მომხმარებლის ქვეყნის დღგ-ის გადახდის საჭიროება.
- **B2B - დღგ-ის გადამხდელი კომპანია:** ჩვეულებრივ Non-Union OSS არ გამოიყენება; ხშირად მოქმედებს უკუდაბრეგვრის დღგ, თუ მყიდველი მოქმედ VAT ნომერს წარადგენს.
- **საქონლის იმპორტი:** Non-Union OSS არ გამოიყენება. €150-მდე ღირებულების იმპორტირებულ საქონელზე შეიძლება გამოიყენებოდეს IOSS.
- **€10,000-ის ზღვარი:** საქართველოში დაფუძნებულ მიმწოდებელზე არ ვრცელდება. ის კონკრეტულ პირობებში მხოლოდ ერთ ევროკავშირის ქვეყანაში დაფუძნებული ბიზნესებისთვის მოქმედებს.

დეკლარირების პერიოდულობა

Non-Union OSS-ის დეკლარაცია წარდგენილია **კვარტალურად**, კვარტალის დასრულების მომდევნო თვის ბოლომდე:

- I კვარტალი - 30 აპრილამდე;
- II კვარტალი - 31 ივლისამდე;
- III კვარტალი - 31 ოქტომბრამდე;
- IV კვარტალი - მომდევნო წლის 31 იანვრამდე.

ამრიგად, Non-Union OSS ახალი გადასახადი არ არის - ეს არის ევროკავშირის სხვადასხვა ქვეყანაში გადასახდელი დღგ-ის ერთ სივრცეში დეკლარირებისა და გადახდის გამარტივებული მექანიზმი. [ევროკავშირის დეკლარირებისა და გადახდის წესები](#)

IOSS - Import One-Stop Shop არის ევროკავშირის სპეციალური დღგ-ის სისტემა, რომელიც გამოიყენება ევროკავშირის გარედან ევროკავშირში ფიზიკურ პირებზე გაგზავნილი დაბალი ღირებულების საქონლის ონლაინ გაყიდვისას.

როდის გამოიყენება

IOSS ვრცელდება, თუ:

- მყიდველი ევროკავშირში მცხოვრები ფიზიკური პირია - B2C;
- საქონელი ევროკავშირში იგზავნება საქართველოდან ან სხვა არაევროკავშირის ქვეყნიდან;
- ერთი გზავნილის საქონლის შინაგანი ღირებულება არ აღემატება **€150-ს**;
- საქონელი არ არის აქციზური, მაგალითად, ალკოჰოლი ან თამბაქო.

როგორ მუშაობს

მაგალითად, ქართული კომპანია ესპანელ მომხმარებელს ონლაინ ყიდის €100-ის ღირებულების პროდუქტს:

კომპონენტი	თანხა
საქონლის ფასი	€ 100
ესპანეთის დღგ - 21%	€ 21
მომხმარებლის გადასახდელი	€ 121

გამყიდველი:

1. გაყიდვის მომენტში იღებს მომხმარებლის ქვეყნის დღგ-ს;
2. საბაჟო დეკლარაციაში უთითებს IOSS ნომერს;
3. ევროკავშირში საქონლის შეტანისას იმავე დღგ-ს მეორედ აღარ ახდევინებენ;
4. IOSS დეკლარაციას წარადგენს **ყოველთვიურად**;
5. სხვადასხვა ქვეყანაში შეგროვებულ დღგ-ს ერთი სისტემის საშუალებით იხდის.

IOSS-ის უპირატესობაა, რომ მომხმარებელმა სრული თანხა წინასწარ იცის და მიწოდებისას დამატებითი იმპორტის დღგ, როგორც წესი, აღარ ეკისრება. [ევროკომისიის ოფიციალური განმარტება](#)

ქართული კომპანია

საქართველოში დაფუძნებულ გამყიდველს IOSS-ის გამოსაყენებლად, როგორც წესი, სჭირდება ევროკავშირში დაფუძნებული **IOSS intermediary - შუამავალი**, რომელიც:

- კომპანიას IOSS სისტემაში არეგისტრირებს;
- მიიღებს სპეციალურ IOSS VAT ნომერს;
- წარადგენს ყოველთვიურ დეკლარაციებს;
- ევროკავშირში იხდის შეგროვებულ დღგ-ს.

თუ გაყიდვა ხდება Amazon-ის, eBay-ის ან სხვა შესაბამისი ონლაინ პლატფორმის მეშვეობით, შესაძლოა დღგ თავად პლატფორმამ შეაგროვოს და საკუთარი IOSS ნომერი გამოიყენოს.

განსხვავება Non-Union OSS-სა და IOSS-ს შორის

რეჟიმი	რისთვის გამოიყენება
Non-Union OSS	ევროკავშირის მომხმარებლებისთვის მომსახურების მიწოდება - SaaS, ჰოსტინგი, ონლაინკურსი და სხვა
IOSS	ევროკავშირის გარედან ევროკავშირში €150-მდე საქონლის გაგზავნა
დეკლარირება	Non-Union OSS - კვარტალურად; IOSS - ყოველთვიურად

მნიშვნელოვანია: IOSS მხოლოდ დღგ-ს ეხება. 2026 წლის 1 ივლისიდან ევროკავშირმა €150-მდე ონლაინ გზავნილებზე შემოიღო ცალკე, დროებითი €3 საბაჟო გადასახადი თითო სატარიფო სახეობის საქონელზე, რომელიც 2028 წლის 1 ივლისამდე მოქმედებს და IOSS-ის გამოყენების შემთხვევაშიც შეიძლება გავრცელდეს. [ევროკომისიის განახლებული საბაჟო წესი](#)

ამრიგად, IOSS ახალი გადასახადი არ არის - ეს არის €150-მდე საქონლის ონლაინ გაყიდვისას ევროკავშირის დღგ-ის წინასწარ აკრეფისა და ერთ სივრცეში დეკლარირების გამარტივებული სისტემა.